

Bryssel 18.5.2022
COM(2022) 230 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE**

REPowerEU-suunnitelma

{SWD(2022) 230 final}

Johdanto

Venäjän perusteeton ja oikeuttamaton sotilaallinen hyökkäys Ukrainaa vastaan on häirinnyt valtavasti maailman energiajärjestelmää. Se on nostanut energian hintoja, lisännyt huolta energiavarmuudesta ja tuonut päivänvaloon EU:n liiallisen riippuvuuden Venäjältä tuotavasta kaasusta, öljystä ja hiilestä. Venäjän fossiilisista polttoaineista maksetut suuret rahasummat auttavat Venäjää jatkamaan sotaansa Ukrainaa vastaan.

Maaliskuussa 2022 EU-johtajat sopivat Eurooppa-neuvostossa¹, että Euroopan riippuvuus Venäjän energiantuonnista poistetaan asteittain mahdollisimman pian. Ne kehottivat komissiota esittämään pikaisesti yksityiskohtaisen REPowerEU-suunnitelman komission tiedonannon² pohjalta. Hiilen ja öljyn tuonti on nyt tarkoitus sisällyttää pakotejärjestelmään. Viimeaikaiset Bulgariaan ja Puolaan kohdistuneet kaasuntoimitusten keskeytykset osoittavat, että Venäjän energiatoimitusten epäluotettavuuteen on kiinnitettävä kiireellisesti huomiota.

REPowerEU-suunnitelmalla pyritään vähentämään nopeasti Euroopan riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista vauhdittamalla puhdasta siirtymää ja yhdistämällä voimat kestävämmän energiajärjestelmän ja todellisen energiaunionin aikaansaamiseksi.

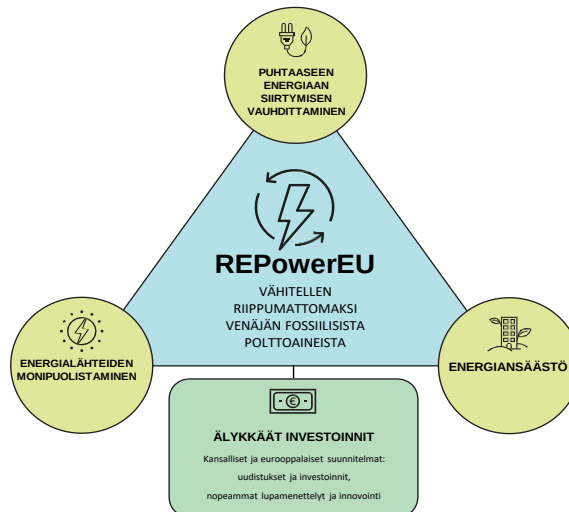
Voimme vähentää merkittävästi riippuvuuttamme Venäjän fossiilisista polttoaineista jo tänä vuonna ja nopeuttaa energiasiirtymää. REPowerEU-suunnitelmassa esitetään 55-valmiuspaketin pohjalta energian toimitusvarmuutta ja varastointia koskevien toimien loppuun saattamiseksi lisätoimia, joilla on tarkoitus³

- säästää energiaa
- monipuolistaa tarjontaa
- korvata nopeasti fossiiliset polttoaineet nopeuttamalla siirtymistä puhtaaseen energiaan Euroopassa
- yhdistää älykkäästi investoinnit ja uudistukset.

¹ Eurooppa-neuvoston päätelmät (24. ja 25. maaliskuuta 2022)

² Tiedonanto ”REPowerEU: Kohtuuhintaisempaa, varmempaa ja kestävämpää energiaa koskevat yhteiset eurooppalaiset toimet”, COM(2022) 108 final, (8.3.2022).

³ Ks. täydellinen luettelo toimista liitteessä 1.

Yhdessä nämä toimet muuttavat EU:n energiajärjestelmän rakennetta. Ne edellyttävät tehokasta koordinoitua EU:n sääntely- ja infrastruktuuritoimenpiteiden välillä sekä kansallisia investointeja ja uudistuksia ja yhteistä energiadiplomatiaa. Ne edellyttävät myös kysyntäpuolen toimien koordinoitua energiankulutuksen vähentämiseksi ja teollisten prosessien muuttamiseksi kaasun, öljyn ja hiilen korvaamiseksi uusiutuvalla sähköllä ja fossiilittomalla vedyllä sekä tarjontapuolen toimia, joilla luodaan kapasiteetti ja puitteet uusiutuvan energian käyttöönnotolle ja tuotannolle.

Oikeudenmukaisuus ja solidaarisuus ovat Euroopan vihreän kehityksen ohjelman olennaisia periaatteita. Yhteinen toimintamme puhtaaseen energiaan siirtymisen nopeuttamiseksi vahvistaa näin ollen tehokkaan työllisyys-, osaamis- ja sosiaalipolitiikan tarvetta Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti. Jäsenvaltioiden riippuvuus Venäjän energialähteistä vaihtelee, koska energiatilanne ja energialähteiden yhdistelmät vaihtelevat maittain. REPowerEU-suunnitelmassa otetaan huomioon nämä erot ja ehdotetaan erilaisia tasapainoisia ratkaisuja, jotka vastaavat jäsenvaltioiden erityistarpeita, ja viedään samalla koko EU:ta kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä.

REPowerEU perustuu viime vuonna esitettyjen 55-valmiusehdotusten täysimääräiseen täytäntöönpanoon muuttamatta tavoitetta, jonka mukaan kasvihuonekaasujen nettopäästöt pienenevät vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja ilmastoneutraalius saavutetaan vuoteen 2050 mennessä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti. Sillä on myönteinen vaikutus EU:n päästövähennyksiin tulevan vuosikymmenen aikana. Fossiilisten polttoaineiden tuonnin nopea lopettaminen Venäjältä vaikuttaa kuitenkin siirtymäpolkuun eli siihen, miten ilmastotavoitteemme saavutetaan, verrattuna aiempiin oletuksiin.

REPowerEU-suunnitelma ei voi toimia ilman, että kaikki 55-valmiusehdotuksia ja uusiutuvia energialähteitä ja energiatehokkuutta koskevat korkeammat tavoitteet pannaan nopeasti täytäntöön. Uudessa tilanteessa EU:n kaasunkulutus vähenee nopeammin, mikä rajoittaa kaasun roolia siirtymävaiheen polttoaineena. Siirtyminen pois Venäjän fossiilista polttoaineista edellyttää kuitenkin myös kohdennettuja investointeja kaasuinfrastruktuurin toimitusvarmuuteen, hyvin vähäisiä muutoksia öljyinfrastruktuuriin, laajamittaisia investointeja sähköverkkoon sekä EU:n laajuista vetyrunkoverkkoa. Samaan aikaan osa

nykyisestä kivihiilikapasiteetista saattaa myös olla käytössä alun perin odotettua pitempään, ja sillä voi olla merkitystä myös ydinvoimalle ja EU:n kaasuvaroille.

Kansalaiset odottavat, että EU ja sen jäsenvaltiot noudattavat sitoumuksia riippuvuutemme vähentämiseksi Venäjän fossiilisista polttoaineista. 85 prosenttia kyselyyn vastanneista uskoo, että EU:n olisi vähennettävä riippuvuuttaan venäläisestä kaasusta ja öljystä mahdollisimman pian. 84 prosenttia on samaa mieltä siitä, että Venäjän Ukrainaa vastaan kohdistaman hyökkäyksen vuoksi EU:n jäsenvaltioiden on investoitava uusiutuvaan energiaan entistä kiireellisemmin⁴.

Vaikka jotkin jäsenvaltiot ovat jo ilmoittaneet aikovansa lopettaa fossiilisten polttoaineiden tuonnin Venäjältä, **yksikään jäsenvaltio ei voi vastata tähän haasteeseen yksin.** Toteuttamalla yhteisiä tarvearviointoja ja suunnittelua, yhteisiä hankintoja ja parempaa koordinointia varmistamme, että EU:n riippuvuuden asteittainen lopettaminen Venäjän fossiilisista polttoaineista on saavutettavissa kohtuullisin kustannuksin kaikissa jäsenvaltioissa. Uusiutuvia energialähteitä ja energiatehokkuutta koskeva lainsäädäntö auttaa kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamisessa. Aidosti yhteenliitetty ja häiriönsietokykyinen EU:n energiaverkko tarjoaa energiavarmuuden kaikille. Nämä toimet muodostavat suunnitelman EU:n energiapolitiikan uudistamiseksi.

1. Energiansäästö

Säästöt ovat nopein ja halvin tapa vastata nykyiseen energiakriisiin. Energiankulutuksen vähentäminen pienentää kotitalouksien ja yritysten suuria energialaskuja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä ja vähentää Venäjän fossiilisten polttoaineiden tuontia. Energiankulutuksen vähentäminen energiatehokkuutta parantamalla on olennainen osa puhtaaseen energiaan siirtymistä, joka parantaa EU:n talouden häiriönsietokykyä ja suojaa sen kilpailukykyä fossiilisten polttoaineiden korkeilta hinnoilta.

Energian säästäminen auttaa meitä säilyttämään tarjontamme tulevana kriittisinä kuukausina samalla kun investointeja tehdään. Tiedonantoon liittyvässä EU:n Save Energy -tiedonannossa esitetään kaksitahoinen lähestymistapa: rakennemuutoksen vahvistaminen keskipitkän ja pitkän aikavälin energiatehokkuustoimenpiteillä ja välittömien energiansäästöjen saavuttaminen käyttäytymisen muutosten avulla.

55-valmiuspaketti vähentäisi kaasunkulutustamme 30 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, ja yli kolmannes tällaisista säästöistä saadaan EU:n energiatehokkuustavoitteen saavuttamisesta. Päivitetyssä mallinnuksessa arvioidaan Venäjän fossiilisista polttoaineista riippuvuuden asteittaisen lopettamisen⁵ vaikutusta korkeampien energian hintojen ja maakaasun vähäisemmän käytön muodossa. Energiankulutuksen vähentäminen aiempaan energiatehokkuutta koskevaan direktiiviehdotukseen⁶ verrattuna ja uusiutuvaa energiaa koskevat korkeammat tavoitteet antaisivat mahdollisuuden saavuttaa täysimääräisesti REPowerEU-tavoitteet, kun 55-valmiuspaketin muut osat säilyvät muuttumattomina.

⁴ Flash-eurobarometri 506: EU:n vastaus Ukrainan sotaan 5. toukokuuta 2022.

⁵ REPowerEU-skenaario tämän tiedonannon liitteinä olevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa REPowerEU-toimintasuunnitelman täytäntöönpano: Investointitarpeet, vetyä koskeva Accelerator-aloite ja biometaanitavoitteiden saavuttaminen.

⁶ COM(2021) 558 final, 14.7.2021

- Sen vuoksi komissio ehdottaa energiatehokkuusdirektiivin sitovan tavoitteen nostamista 13 prosenttiin.

Lisäksi komissio kehottaa parlamenttia ja neuvostoa mahdollistamaan rakennusten lisäsäästöt ja -parannukset rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin avulla ja pitämään kiinni komission ehdotuksessa asetukseksi kestävien tuotteiden ekologisesta suunnittelusta⁷; sen nopea käyttöönotto johtaa uusiin energiansäästöihin parantamalla monenlaisten tuotteiden energia- ja resurssitehokkuutta.

Ennen kuin lainsäädäntötoimenpiteistä on päästy yhteisymmärrykseen, välittömiä energiansäästöjä voidaan saada aikaan muuttamalla käyttäytymistämme. Euroopan komissio on käynnistänyt yhteistyössä Kansainvälisen energijärjestön (IEA) kanssa yhdeksänkohtaisen suunnitelman ”Playing my part” energian käytön vähentämiseksi EU:ssa. IEA arvioi sidosryhmiltä saatujen tietojen perusteella, että tämäntyyppisillä lyhyen aikavälin energiansäästötoimenpiteillä voitaisiin saada 5 prosentin vähennys kaasun (noin 13 mrd. m³) ja öljyn (noin 16 miljoona öljykvivalenttitonnia) kysyntään.

Jäsenvaltioiden olisi myös hyödynnettävä täysimääräisesti tukitoimenpiteitä, kuten tehokkaiden lämmitysjärjestelmien ja rakennusten eristysten alennettuja alv-kantoja ja muita energian hinnoittelutoimenpiteitä, jotka kannustavat siirtymään lämpöpumppuihin ja ostamaan tehokkaampia laitteita. Tällaisilla toimenpiteillä olisi lievennettävä yhteiskunnallisia vaikutuksia ja jakaumavaikutuksia, esimerkiksi keskittymällä haavoittuvassa asemassa oleviin kotitalouksiin, joilla on vaikeuksia maksaa energialaskunsa, ja selviytyä nopeutetun energiasiirtymän mahdollisista vaikutuksista työmarkkinoihin. Tällaisessa tilanteessa tarvitaan välittömiä täydennys- ja uudelleenoulutustoimia.

Kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien nopeutettu täytäntöönpano ja kunnianhimoinen päivittäminen on keskeistä REPowerEU-tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Kansallisilla energia- ja ilmastosuunnitelmilla on ratkaiseva rooli sijoittajien luottamuksen ja investointien ennustettavuuden lisäämisessä. Ne tarjoavat hyvän kehyksen fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämisen suunnittelulle ja siihen kannustamiselle.

- Komissio aikoo julkaista myöhemmin tänä vuonna ohjeet, jotka koskevat jäsenvaltioiden kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivittämistä vuonna 2024, ja raportoida REPowerEU-suunnitelman edistymisestä muun muassa energiaunionin ja ilmastotoimien tilaa koskevissa kertomuksissa.

Alueilla ja kunnilla on johtava rooli niiden paikalliseen toimintaympäristöön räätälöityjen energiansäästötoimenpiteiden kehittämisessä. Niiden olisi käynnistettävä tiedotus- ja tukijärjestelmiä, energiakatselmuksia ja energianhallintasuunnitelmia, annettava säästötavoitteita ja varmistettava kansalaisten osallistuminen esimerkiksi ilmastoneutraaleja ja älykkäitä kaupunkeja koskevan EU:n mission tai koheesiopolitiikan mukaisen eurooppalaisen kaupunkialoitteen kautta.

⁷ COM(2022) 142 final, 30.3.2022

2. Energian tuonnin monipuolistaminen

EU on tehnyt useiden kuukausien ajan tiivistä yhteistyötä kansainvälisten kumppanien kanssa toimitusten monipuolistamiseksi⁸ ja energian hintojen nousun hillitsemiseksi.

Maaliskuussa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston toimeksiannon mukaisesti komissio ja jäsenvaltiot ovat perustaneet **EU:n energiafoorumin kaasun, nesteytetyn maakaasun ja vedyn vapaaehtoista yhteistä hankintaa varten**. Komissio ja Bulgaria perustivat 5. toukokuuta ensimmäisen alueellisen työryhmän osana EU:n energianhankintafoorumia koordinoiden toimintaansa naapurimaidensa kanssa Kaakkois-Euroopassa.

EU:n energiafoorumilla on kolme yhteistä kaasunhankintaa tukevaa tehtävää:

- Kysynnän yhdistäminen ja jäsentäminen: Kysyntäpoolissa yksilöidään ja kootaan yhteen kilpailutettavat määrät, jotka perustuvat päättyviin pitkäaikaisiin sopimuksiin sekä nykyisiin pitkäaikaisiin kaasusopimuksiin sisältyviin joustaviin määriin, jotka voisivat lyhyellä aikavälillä johtaa noin 30–70 miljardin kuutiometrin kysyntään. Lisäksi komissio kannustaa tarjonnan monipuolistamiseen ja harkitsee lainsäädäntötoimenpiteitä, jotka edellyttäisivät tällaista monipuolistamista ajan mittaan. Kysynnän yhdistämistä tuetaan sähköisillä välineillä, joiden ansiosta prosessi on turvallinen, automatisoitu ja käyttäjäystävällinen.
- Tuonti-, varastointi- ja siirtokaasuinfrastruktuurin optimaalisella ja avoimella käytöllä maksimoidaan toimitusvarmuus ja täydennetään varastointia. Infrastruktuurivarausten avoimuuden parantamiseksi (jäljellä oleva käytettävyyys, jälkimarkkinat, uudelleenreititys ja nykyiset pullonkaulat) otetaan käyttöön mekanismi ja tietotekninen väline. Tietojenvaihto on kilpailusääntöjen mukaista.
- Kansainvälinen tiedotustoiminta: Yhteisessä kansainvälisessä tiedotustoiminnassa keskitytään pitkän aikavälin yhteistyökehysten tekemiseen luotettavien kumppanien kanssa sitovilla tai ei-sitovilla sopimuksilla, joilla tuetaan kaasun ja vedyn hankintaa ja puhtaan energian hankkeiden kehittämistä samalla kun hyödynnetään täysimääräisesti unionin kollektiivista vahvuutta.

Seuraavassa vaiheessa komissio harkitsee vapaaehtoisen operatiivisen ”yhteisen hankintamekanismin” kehittämistä. Se vastaisi kaasun kokonaiskysynnän ja kilpailuun perustuvan markkinoille saattamisen neuvottelemisesta ja sopimusten tekemisestä osallistuvien jäsenvaltioiden puolesta. Tällainen mekanismi voisi olla muodoltaan yhteisyritys tai liikeyritys, joka voisi hyödyntää Euroopan markkinoiden voimaa. Tällaisen rakenteen vaikutuksia kilpailuun tarkastellaan edelleen.

Foorumi työskentelee myös alueellisten työryhmien kautta, jotka tunnistavat tarpeet ja toimitusvaihtoehtojen monipuolistamisen mahdollisuudet sekä koordinoivat sopimuskysymyksiä⁹. Foorumi perustaa jäsenvaltioiden kanssa erityisen toimintalinjan vedyn yhteishankintojen alalla¹⁰.

⁸ [EU-US LNG 2022 2.pdf \(europa.eu\)](#)

⁹ Komissio ja Bulgaria perustivat 5. toukokuuta ensimmäisen alueellisen työryhmän osana EU:n energiafoorumia koordinoiden toimintaansa naapurimaidensa kanssa Kaakkois-Euroopassa. Lähiaikoina ehdotetaan uusia alueellisia toimintaryhmiä, jotka kattavat Keski- ja Itä-Euroopan, Luoteis-Euroopan ja Baltian maat. Tässä yhteydessä on tärkeää, että EU:n suurimmat energiamarkkinat, joilla on pääsy monipuolistavaan infrastruktuuriin, kuten LNG-terminaaleihin, osallistuvat aktiivisesti foorumin monipuolistamiseen ja toimitusvarmuuteen.

¹⁰ Tällä vedyn hankintaa koskevalla työllä otetaan käyttöön Euroopan maailmanlaajuinen vetyväline hyödyntäen EU:n energiafoorumin yhteyteen perustettavien H2Globalin ja Euratomin hankintakeskuksen kokemuksia.

Alan asiantuntemus maailmanlaajuisilla energiamarkkinoilla on tärkeää foorumin onnistumisen kannalta. Neuvoa-antava ryhmä tiedottaa foorumille muun muassa nesteytetyn maakaasun kaupasta, rahoituksesta, suojautumisesta ja muista arvoketjun osatekijöistä. Tietojenvaihdon on oltava kilpailusääntöjen mukaista.

Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti EU:n energiafoorumi on avoin energiayhteisön sopimuspuolille (Länsi-Balkan, Ukraina, Moldova ja Georgia). Foorumin olisi hyödytettävä myös EU:n lähinaapurustossa olevia kumppaneita, jotka ovat sitoutuneet EU:n sisämarkkinasääntöihin ja yhteiseen toimitusvarmuuteen. Foorumi tekee tiivistä yhteistyötä energiayhteisön sihteeristön kanssa auttaakseen sopimuspuolia hyödyntämään foorumia parhaalla mahdollisella tavalla.

Ukrainan ja Moldovan sähköverkkojen nopea synkronointi Euroopan sähköverkon kanssa maaliskuun puolivälissä osoittaa, että on sitouduttu varmistamaan Ukrainan ja Moldovan yhteenliittäminen EU:n sähköverkkoon. Heti kun tarvittavat tekniset parannukset on saatu päätökseen, alueen jäsenvaltiot voivat ostaa ylimääräistä sähköä Ukrainasta, mikä kompensoi osan kaasun tuonnin vähenemisestä.

REPowerEU-suunnitelman täysimääräinen täytäntöönpanon, korkeiden hintojen, kaasuvaihtoehtojen (kestävä biometaani, uusiutuva vety), uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämisen ja energiatehokkuuden kaltaisten rakenteellisten kysyntätoimenpiteiden myötä EU:n kaasunkysynnän odotetaan vähenevän nopeammin kuin 55-valmiuspaketin mukaan. EU tarjoaa kansainvälisille kumppaneilleen pitkän aikavälin näkymiä molempia osapuolia hyödyttävään yhteistyöhön integroimalla vedyn ja uusiutuvan energian kehittämisen ja kaupan sekä metaanipäästöjen vähentämisstrategioita koskevan yhteistyön kaasun monipuolistamispyrkimyksiin, kuten energiaa koskevassa ulkoisessa strategiassa kuvataan¹¹.

Monipuolistamisvaihtoehdot ovat tärkeitä myös niille jäsenvaltioille, jotka ovat tällä hetkellä riippuvaisia Venäjästä niiden reaktorien ydinpolttoaineen osalta, joita käytetään joko sähköntuotantoon¹² tai muuhun kuin sähköntuotantoon¹³. Tämä edellyttää yhteistyötä EU:n ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa, jotta voidaan turvata vaihtoehtoiset uraanilähteet ja lisätä Euroopassa tai EU:n maailmanlaajuisissa kumppaneissa käytettävissä olevia muunto-, rikastus- ja polttoaineenvalmistusvalmiuksia. Ulkoisten toimittajien monipuolistamisen lisäksi maakaasun tuotannon jatkaminen jäsenvaltioissa, joissa se on mahdollista, voi osaltaan parantaa toimitusvarmuutta.

3. Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen ja puhtaaseen energiaan siirtymisen nopeuttaminen Euroopassa

Uusiutuvan energian käytön huomattava nopeuttaminen ja laajentaminen sähköntuotannossa, teollisuudessa, rakennuksissa ja liikenteessä nopeuttaa Venäjän

¹¹ EU external energy engagement in a changing world (EU:n ulkoinen energia-alan toiminta muuttuvassa maailmassa), JOIN(2022) 23, (18.05.2022)

¹² Viiden jäsenvaltion (Bulgarian, Tšekin, Suomen, Unkarin ja Slovakian) alueella on tällä hetkellä käytössä VVER-reaktoreita, jotka ovat nykyisin täysin riippuvaisia venäläisen toimittajan toimittamasta polttoaineesta.

¹³ Keskisuuret energian tutkimusreaktorit (MPRR), joihin kuuluu Tšekin, Unkarin ja Puolan reaktoreita, ovat ominaisia Neuvostoliiton alkuperäiselle suunnittelulle ja ovat edelleen riippuvaisia monopoliasemassa olevan venäläisen valmistajan polttoaineesta.

fossiilisten polttoaineiden käytön asteittaista lopettamista. Se myös alentaa ajan mittaan sähkön hintoja ja vähentää fossiilisten polttoaineiden tuontia.

Uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen

- Vaikutusten ja toteutettavuuden mallintamisen¹⁴ perusteella komissio ehdottaa **uusiutuvaa energiaa koskevan direktiivin tavoitteen nostamista viime vuoden ehdotuksen 40 prosentista 45 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä**. Tämä nostaisi uusiutuvan energian kokonaistuotantokapasiteetin 1 236 gigawattiin vuoteen 2030 mennessä verrattuna 55-valmiuspaketin mukaiseen tavoitteeseen, joka on 1 067 gigawattia vuoteen 2030 mennessä.
- **Aurinkosähkö** on yksi nopeimmin käyttöön otettavista teknologioista. Tämän vuoksi komissio asettaa **REPowerEU-tavoitteen, jonka mukaan vuoteen 2025 mennessä aurinkosähköä on asennettu yli 320 GW** eli yli kaksinkertaisesti nykytasoon verrattuna ja vuoteen 2030 mennessä lähes 600 GW. Aurinkoenergiaa koskevien tavoitteiden tiukentamisen yhteydessä komissio
- esittelee **EU:n aurinkoenergiastrategian**¹⁵
- ottaa käyttöön **Euroopan aurinkokattoaloitteen**, joka perustuu tiettyjä rakennusluokkia koskevaan oikeudellisesti sitovaan velvoitteeseen asentaa katoille aurinkopaneeleja EU:ssa.

Tuulienergia, erityisesti merituulivoima, tarjoaa merkittävän tulevaisuuden mahdollisuuden: resursseja on vakaasti ja runsaasti saatavilla, ja kansalaisten hyväksyntä on laajempaa kuin maatuulivoimalla. Eurooppa on merituulivoiman maailmanlaajuinen johtaja. Jotta EU:n **tuulivoima**-alan maailmanlaajuisista kilpailukykyä voidaan edelleen vahvistaa ja saavuttaa tuulienergiannopeaa käyttöönottoa koskeva REPowerEU-tavoite, toimitusketjuja on vahvistettava ja lupamenettelyjä nopeutettava huomattavasti.

Euroopan unionin olisi pyrittävä kaksinkertaistamaan nykyinen käyttäjäkohtaisten lämpöpumppujen käyttöönotto, jolloin seuraavien viiden vuoden aikana otettaisiin käyttöön yhteensä 10 miljoonaa yksikköä. Jäsenvaltiot voivat nopeuttaa suurten lämpöpumppujen, maalämpöenergian ja aurinkolämpöenergian käyttöönottoa ja integrointia kustannustehokkaasti

- kehittämällä ja nykyaikaistamalla kaukolämpöjärjestelmiä, joilla voidaan korvata fossiiliset polttoaineet käyttäjäkohtaisessa lämmityksessä
- käyttämällä erityisesti tiheään asutuilla alueilla ja kaupungeissa puhdasta yhteislämmitystä
- hyödyntämällä teollisuuslämpöä aina, kun sitä on saatavilla.

Komissio aikoo vahvistaa aurinko-, tuuli- ja lämpöpumpputeknologioiden toimitusketjuja ja tehdä niistä kestävämpiä seuraavilla toimilla:

- parannetaan sääntelykehystä ja varmistetaan elinkaarikestävyys asettamalla vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä aurinkosähkön ekosunnittelu- ja

¹⁴ Tämän tiedonannon liitteenä oleva komission yksiköiden valmisteluasiakirja REPowerEU-toimintasuunnitelman täytäntöönpano: Investointitarpeet, vetyä koskeva Accelerator-aloite ja biometaanitavoitteet.

¹⁵ EU:n aurinkoenergiastrategia, COM(2022) 221, (18.5.2022)

energiamerkintävaatimukset ja tarkistamalla lämpöpumppuja koskevia nykyisiä vaatimuksia

- tuetaan jäsenvaltioiden pyrkimyksiä yhdistää julkiset voimavaransa sellaisten mahdollisten Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden hankkeiden (IPCEI) kautta, joissa keskitytään läpimurtoteknologioihin ja innovointiin aurinko- ja tuulienergian ja lämpöpumppujen arvoketjuissa.

Sähkön varastointikapasiteetin kehittämisen edistämiseksi komissio ehdottaa, että varastointivälineet katsotaan erittäin tärkeän yleisen edun mukaiseksi ja niiden käyttöönoton sallimista helpotetaan.

Vetytalouden nopeuttaminen

Uusiutuva vety on avainasemassa maakaasun, hiilen ja öljyn korvaamisessa sellaisessa teollisuudessa ja liikenteessä, jossa hiilettömyys on vaikea saavuttaa. REPowerEU asettaa tavoitteeksi, että uusiutuvan vedyn tuotanto unionissa on 10 miljoonaa tonnia ja uusiutuvan vedyn tuonti 10 miljoonaa tonnia vuoteen 2030 mennessä. Komissio

- kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa yhdenmukaistamaan teollisuudelle ja liikenteelle asetetut uusiutuvaa energiaa koskevan direktiivin mukaiset muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita koskevat alatavoitteet REPowerEU-tavoitteen kanssa (75 prosenttia teollisuudelle ja 5 prosenttia liikenteelle)¹⁶ ja saattamaan nopeasti päätökseen vety- ja kaasumarkkinapakettin tarkistamisen
- täydentää Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vety-yhteisyritykseen tehtäviä investointeja (200 miljoonaa euroa) vetylaaksojen määrän kaksinkertaistamiseksi
- julkaisee julkisen palautteen saamiseksi **kaksi delegoitua säädöstä uusiutuvan vedyn määritelmästä ja tuotannosta**
- aikoo saattaa päätökseen ensimmäisten vetyyn liittyvien Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden hankkeiden arvioinnin kesään mennessä
- kehottaa teollisuutta nopeuttamaan puuttuvia vetystandardeja koskevaa työtä erityisesti vedyn tuotannon, infrastruktuurin ja loppukäyttölaitteiden osalta
- raportoi säännöllisesti tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa vuodesta 2025 alkaen vedyn käyttöönotosta ja uusiutuvan vedyn käytöstä sellaisissa teollisuuden ja liikenteen sovelluksissa, joissa hiilestä irtautuminen on vaikeaa.

Tarvitaan nopeutettuja toimia, jotta vuoteen 2030 mennessä voidaan ottaa käyttöön **vetyinfrastrukturi** 20 miljoonan vetytonnin tuottamista, tuontia ja kuljetusta varten. Rajat ylittävä vetyinfrastrukturi on vielä lapsenkengissä, mutta suunnittelun ja kehittämisen perusta on jo luotu sisällyttämällä vetyinfrastrukturi uudistettuihin Euroopan laajuisiin energiaverkkoihin. Keskeisten vetyinfrastruktuuriluokkien kokonaisinvestointitarpeiden arvioidaan olevan EU:n sisäisten putkien osalta 28–38 miljardia euroa ja varastoinnin osalta 6–11 miljardia euroa.

¹⁶ Tämän tiedonannon liitteenä oleva komission yksiköiden valmisteluasiakirja REPowerEU-toimintasuunnitelman täytäntöönpano: Investointitarpeet, vetyä koskeva Accelerator-aloite ja biometaanitavoitteiden saavuttaminen.

Uusiutuvan vedyn **tuonnin helpottamiseksi aina 10 miljoonaan tonniin saakka** komissio tukee kolmen merkittävän vedyn tuontikäytävän kehittämistä Välimeren, Pohjanmeren alueen ja heti olosuhteiden sallissa Ukrainan kanssa. Vihreän vedyn kumppanuudet helpottavat vihreän vedyn tuontia ja tukevat hiilestä irtautumista kumppanimaissa. Maakaasun korvaamisessa on merkitystä myös muilla fossiilittoman vedyn muodoilla, erityisesti ydinpohjaisella vedyllä (ks. kartta).

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi komissio aikoo

- kartoittaa alustavat vetyinfrastruktuuritarpeet maaliskuuhun 2023 mennessä TEN-E-asetuksen perusteella prosessissa, johon osallistuvat jäsenvaltiot, kansalliset sääntelyviranomaiset, ACER, Kaasu-ENTSO, hankkeiden toteuttajat ja muut sidosryhmät
- mahdollistaa EU:n rahoituksen käytön Verkkojen Eurooppa -välineestä, koheesiopolitiikasta sekä elpymis- ja palautumistukivälineestä
- perustaa EU:n energiafoorumin puitteissa erityisen toimintalinjan uusiutuvan vedyn yhteishankinnoille.

Biometaanin lisääminen

Kestävän **biometaanin** tuotannon lisääminen 35 miljardiin kuutiometriin vuoteen 2030 mennessä on kustannustehokas tapa saavuttaa tavoite vähentää maakaasun tuontia Venäjältä. Investointitarpeiden biokaasun tuotantokapasiteetin lisäämiseen ja biometaaniksi muuntamisen edistämiseen arvioidaan olevan 37 miljardia euroa kyseisellä jaksolla.

Kuten biometaania koskevan toimintasuunnitelman liitteenä olevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa todetaan, komissio ehdottaa, että puututaan tärkeimpiin esteisiin, jotka haittaavat biometaanin kestävän tuotannon ja käytön lisäämistä, ja helpotetaan biometaanin integroimista EU:n kaasun sisämarkkinoihin

- perustamalla teollisuuden biokaasu- ja biometaanikumppanuus uusiutuvien kaasujen arvoketjun edistämiseksi
- toteuttamalla lisätoimenpiteitä, joilla kannustetaan biokaasun tuottajia luomaan energiayhteisöjä
- tarjoamalla kannustimia biokaasun muuntamiseksi biometaaniksi
- edistämällä nykyisen infrastruktuurin mukauttamista ja sopeuttamista sekä uuden infrastruktuurin käyttöönottoa biometaanin siirtämiseksi EU:n kaasuverkon kautta
- puuttamalla tutkimuksen, kehityksen ja innovoinnin puutteisiin
- helpottamalla rahoituksen saantia ja ottamalla käyttöön EU:n rahoitusta Verkkojen Eurooppa -välineestä, koheesiopolitiikasta, elpymis- ja palautumistukivälineestä sekä yhteisestä maatalouspolitiikasta.

Olisi keskityttävä kestävään tuotantoon ja varmistettava, että biometaania tuotetaan orgaanisesta jätteestä sekä metsä- ja maatalousjäämistä, jotta vältetään vaikutukset maankäyttöön ja elintarviketurvaan.

Bioenergian osuus EU:n uusiutuvasta energiasta on 60 prosenttia. Se on unionissa saatavilla oleva ja vakaa energialähde, mutta avainasemassa on sen kestävä hankinta. Tämänhetkisten arvioiden mukaan biomassan käyttö lisääntyy maltillisesti mutta tasaisesti vuoteen 2030 asti.

Asettamalla etusijalle kierrätyskelvottoman biomassajätteen sekä maa- ja metsätalouden tähteiden käyttö voidaan varmistaa kestävä energiantuotanto, joka voi edistää REPowerEU-tavoitteiden saavuttamista.

Fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähentäminen sellaisilla teollisuuden ja liikenteen aloilla, joilla hiilestä irtautuminen on vaikeaa

Hiilen, öljyn ja maakaasun korvaaminen teollisuusprosesseissa vähentää hiilipäästöjä ja vahvistaa teollisuuden kilpailukykyä suojaamalla teollisuustuotantoa epävakailta fossiilisten polttoaineiden markkinoilta ja tukemalla kansainvälistä johtoasemaa teknologiassa.

Energiatehokkuudessa, polttoaineiden korvaamisessa, sähköistämisessä ja uusiutuvan vedyn, biokaasun ja biometaanin käyttöönoton lisäämisessä teollisuudessa voitaisiin vuoteen 2030 mennessä säästää jopa 35 miljardia kuutiometriä maakaasua sen lisäksi, mitä 55-valmiusehdotuksissa esitetään. Ei-metallisten mineraalien, sementin, lasin ja keramiikan tuotannossa, kemikaalien tuotannossa ja jalostamoissa on suurimmat mahdollisuudet vähentää fossiilisen kaasun kysyntää – lähes 22 miljardia kuutiometriä.

Myös teollisuuden sähköistämisessä on valtavat mahdollisuudet. Nykyisten teknologioiden avulla teollisuusyritykset voivat jo vähentää riippuvuuttaan fossiilisista polttoaineista. Mahdollisuudet ottaa käyttöön sähköteknologiaa laajenevat edelleen, kun teknologiat paranevat ja uusiutuvia energialähteitä otetaan käyttöön.

Tukeakseen vedyn käyttöönottoa ja sähköistämistä teollisuudenaloilla komissio

- ottaa innovaatorahaston puitteissa käyttöön hiilen hinnanerosopimuksia ja erityisiä REPowerEU-ikkunoita, joilla tuetaan nykyisen vedyntuotannon siirtymistä maakaasusta uusiutuviin energialähteisiin teollisissa prosesseissa ja siirtymistä vetypohjaisiin tuotantoprosesseihin uusilla teollisuudenaloilla, kuten teräksen tuotannossa¹⁷;
- julkaisee jäsenvaltioille ohjeita uusiutuvasta energiasta ja sähkönhankintasopimuksista¹⁸
- kehittää yhteistyössä EIP:n kanssa InvestEU-neuvontakeskuksen yhteyteen teknisen neuvontavälineen, jolla tuetaan sähkönhankintasopimuksilla rahoitettavia uusiutuvan energian hankkeita. Teollisuuden investointien liikkeelle saamiseksi komissio kaksinkertaistaa tänä syksynä innovaatorahaston vuoden 2022 laaja-alaiseen ehdotuspyyntöön käytettävissä olevan rahoituksen noin 3 miljardiin euroon. Erityisestä REPowerEU-ikkunasta tuetaan 1) innovatiivisia sähköistämis- ja vetysovelluksia teollisuudessa, 2) innovatiivista puhtaaseen teknologiaan perustuvaa valmistusta (näitä ovat esimerkiksi elektrolyysilaitteet ja polttokennot, innovatiiviset uusiutuvan energian laitteet, energian varastointi ja teolliseen käyttöön tarkoitetut lämpöpumput) ja 3) keskisuuria pilottihankkeita erittäin innovatiivisten ratkaisujen validoimiseksi, testaamiseksi ja optimoimiseksi.

¹⁷ REPowerEU:n perusteella komissio odottaa, että noin 30 prosenttia EU:n teräksen alkutuotannosta irrotetaan hiilestä uusiutuvalla vedyllä vuoteen 2030 mennessä, [edellyttää 1,4 miljoonaa tonnia uusiutuvaa vetyä ja [18–20] miljardin euron investointeja masuunien korvaamiseksi raudan suorapelkistysprosesseilla, joita käytetään uusiutuvalla vedyllä.]

¹⁸ Komission suositus uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjen nopeuttamisesta ja sähkönhankintasopimusten helpottamisesta, C(2022) 3219, SWD(2022) 149, (18.5.2022).

Liikenteessä sähköistäminen voidaan yhdistää fossiilittoman vedyn käyttöön fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi. Parantaakseen energiansäästöä ja tehokkuutta liikennealalla ja nopeuttaakseen siirtymistä päästöttömiin ajoneuvoihin komissio

- harkitsee lainsäädäntöaloitetta päästöttömien ajoneuvojen osuuden kasvattamiseksi tietyn kokoluokan ylittävissä julkisissa ja yritysten omistamissa ajoneuvokannoissa
- kehottaa lainsäätäjiä hyväksymään nopeasti vireillä olevat ehdotukset vaihtoehtoisista polttoaineista ja muista liikenteeseen liittyvistä asioista, joilla tuetaan vihreää liikkuvuutta
- hyväksyy vuonna 2023 tavaraliikenteen viherryttämistä koskevan lainsäädäntöpaketin

REPowerEU – ammattitaitoisen työvoiman, raaka-aineiden ja kattavan sääntelykehyksen tarjoaminen

REPowerEU-tavoitteiden saavuttaminen edellyttää uusiutuvan energian laitteiden ja kriittisten raaka-aineiden tarjonnan monipuolistamista, alakohtaisten riippuvuuksien vähentämistä, toimitusketjun pullonkaulojen poistamista ja EU:n puhtaan energiateknologian tuotantokapasiteetin laajentamista. EU:lla on maailmanlaajuinen johtoasema elektrolyysi-, tuuli- ja lämpöpumpputeknologioiden alalla, mutta tuonti Aasiasta on kasvanut viime vuosina EU:n aurinkopaneelien ja lämpöpumppujen markkinoilla.

Lämpöpumppujen käyttöasteen kaksinkertaistamista olisi täydennettävä lisäämällä nopeasti tarvittavien laitteiden tuotantoa, tarvittaessa myös helpottamalla rahoituksen saantia.

Kiertotalouden mallien vahvistamisen on oltava ensisijaisten tavoitteiden joukossa sen lisäksi, että varmistetaan toimittajakunnan monipuolistaminen. Tutkimusta ja innovointia tuetaan muun muassa Horisontti Eurooppa -puiteohjelma kautta, jotta voidaan vähentää materiaalien kulutusta, parantaa uusiutuvan energian laitteiden kierrätettävyyttä ja korvata kriittisiä raaka-aineita.

Lisätäkseen teollisuuden panosta REPowerEU-suunnitelmaan ja vahvistaakseen sen kilpailukykyä komissio

- perustaa **EU:n aurinkoenergiateollisuuden yhteenliittymän**
- tekee yhteistyötä teollisuuden kanssa elektrolyysilaitteiden valmistuskapasiteetin lisäämiseksi elektrolyysilaitteita koskevan julkilausuman¹⁹ mukaisesti
- tehostaa kriittisten raaka-aineiden tarjontaa koskevaa työtä ja laatii lainsäädäntöehdotuksen. Komissio tehostaa käynnissä olevia EU:n politiikkoja ja toimia (esim. vapaakauppasopimusten täytäntöönpanoa ja niistä neuvottelemista, yhteistyötä samanmielisten kumppanien kanssa jne.) ja vahvistaa EU:n seurantavalmiuksia ja auttaa varmistamaan erilaisten kriittisten raaka-aineiden saannin. Tällä aloitteella pyritään vahvistamaan eurooppalaista arvoketjua tunnistamalla mineraalivarjoja ja Euroopan strategisen edun mukaisia kriittisiä raaka-aineita koskevia hankkeita ja varmistamalla samalla ympäristönsuojelun korkea taso, mukaan lukien kiertotaloutta ja resurssitehokkuutta edistävät hankkeet.

¹⁹ [Elektrolyysilaitteita koskeneen huippukokouksen yhteinen julkilausuma](#). Elektrolyysilaitteiden valmistajat Euroopassa sitoutuivat lisäämään elektrolyysilaitteiden valmistuskapasiteettiaan kymmenkertaiseksi 17,5 gigawattiin vuoteen 2025 mennessä.

Uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton nopeuttaminen ja tehostaminen ja energiatehokkuuden lisääminen edellyttävät ammattitaitoista työvoimaa ja vahvoja toimitusketjuja, jotta voidaan vastata puhtaan teknologian kasvavaan kysyntään ja sen käyttöönottoon rakennusalailla. Siirtyminen puhtaaseen energiaan tarjoaa runsaasti työmarkkinamahdollisuuksia ja auttaa varmistamaan uudelleen koulutusta edellyttävien työpaikkojen luomisen siirtymäaloilla.

Osaamisvajeen korjaamiseksi komissio

- kannustaa uusiutuvan energian tuotannon sidosryhmiä (aurinko-, tuuli-, geoterminen, biomassa, lämpöpumput jne.) ja antaa viranomaisille mahdollisuuden perustaa osaamissopimuksen mukainen **laajamittainen osaamiskumppanuus**²⁰;
- tukee osaamista Erasmus+ -ohjelman ja puhtaan vedyn yhteisyrityksen kautta käynnistämällä laajan hankkeen vetytaloutta koskevien taitojen kehittämiseksi.

Lupamenettelyjen ja innovoinnin nopeuttaminen

Hitaat ja monimutkaiset lupamenettelyt ovat keskeinen este uusiutuvien energialähteiden vallankumouksen käynnistämiseksi ja uusiutuvan energian teollisuuden kilpailukyvyille. Luvan saaminen voi kestää tuulivoimahankkeissa jopa yhdeksän vuotta ja maahan asennettavissa aurinkoenergiahankkeissa jopa 4,5 vuotta. Jäsenvaltioiden erilaiset luvansaantiajat osoittavat, että kansalliset säännöt ja hallinnolliset valmiudet mutkistavat ja hidastavat lupien myöntämistä.

- Jotta jäsenvaltioita voitaisiin auttaa hyödyntämään kaikkia lainsäädäntökehyksen tarjoamia nopeuttamismahdollisuuksia, **komissio antaa lupamenettelyjä koskevan suosituksen**²¹.

Siinä ehdotetaan toimenpiteitä, joilla yksinkertaistetaan menettelyjä kansallisella tasolla, puututaan EU:n lainsäädännön soveltamisessa esiintyviin epäselvyyksiin ja esitetään hyviä käytäntöjä jäsenvaltioissa. Siinä suositetaan osallistavia lähestymistapoja, joihin paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat ja joissa viranomaisille annetaan tarvittavat resurssit, jotta voidaan helpottaa paikallisesti mukautettujen investointien oikea-aikaista toteuttamista.

- Käynnistääkseen suosituksen täytäntöönpanon komissio kutsuu koolle **13. kesäkuuta uusiutuvan energian asiantuntijoita ja ympäristöarvioinnin asiantuntijoita jäsenvaltioista**.

Jäsenvaltioiden isännöimät korkean tason huippukokoukset, kuten Tanskassa pidettävä Pohjanmeren huippukokous, lisäävät rajat ylittäviin tuulipuistoihin ja uusiutuvia energialähteitä koskeviin hankkeisiin tehtävien investointien tarvetta.

²⁰ Osaamissopimuksella tuetaan laajamittaisia osaamiskumppanuuksia erilaisissa teollisissa ekosysteemeissä, kuten energiavaltaisessa teollisuudessa, rakentamisessa ja uusiutuvassa energiassa. Sopimus kokoo yhteen yksittäisiä yrityksiä, koulutuksen tarjoajia ja työmarkkinaosapuolia ja innostaa niitä sitoutumaan työikäisten taitojen parantamiseen tai uudelleen kouluttamiseen, esimerkiksi ammattitaitoisten erityisosaajien kehittämiseen ja kaasukattiloiden asentajien uudelleen koulutukseen uusien teknologioiden alalla, kuten lämpöpumpuissa ja aurinkopaneeleissa.

²¹ Komission suositus uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjen nopeuttamisesta ja sähkönhankintasopimusten helpottamisesta, C(2022) 3219, SWD(2022) 149, (18.5.2022).

Jäsenvaltioiden olisi ensisijaisesti pantava täytäntöön lupiin liittyvät **maakohtaiset suositukset** talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa sekä jo hyväksytyt elpymis- ja palautumissuunnitelmat. Myös uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin²² täysimääräinen ja nopea saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä kaikissa jäsenvaltioissa on kiireellistä lupamenettelyjen yksinkertaistamiseksi.

- Uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden ja niihin liittyvän infrastruktuurin lupamenettelyjen nopeuttamiseksi komissio **muuttaa ehdotustaan uusiutuvia energialähteitä koskevaksi direktiiviksi**²³ ja pyytää Euroopan parlamenttia ja neuvostoa varmistamaan nopean yhteisymmärryksen osana 55-valmiuspakettia.

Tarkistetussa ehdotuksessa otetaan käyttöön **uusiutuvan energian periaate erittäin tärkeänä yleisenä etuna**, otetaan käyttöön **”ydinkehittämisalueiden”**²⁴ nimeäminen ja muut keinot lupamenettelyjen nopeuttamiseksi ja yksinkertaistamiseksi samalla kun minimoidaan mahdolliset riskit ja kielteiset ympäristövaikutukset. Siinä säädetään myös mahdollisuudesta luoda **sääntelyn testiympäristöjä** alan innovoinnin edistämiseksi.

Komissio kehottaa jäsenvaltioita myös nopeuttamaan sähködirektiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, jotta kuluttajat voivat tosiasiallisesti osallistua energiamarkkinoille (yksittäin tai energiayhteisöjen tai yhteisten itse tuotetun energian kulutuksen järjestelmien kautta) tuottaakseen, kuluttaakseen, myydäkseen tai jakaakseen uusiutuvaa energiaa.

4. Älykkäät investoinnit

Komission analyysi osoittaa, että REPowerEU edellyttää 210 miljardin euron lisäinvestointeja vuoteen 2027 mennessä sen lisäksi, mitä tarvitaan 55-valmiuspaketin ehdotusten tavoitteiden saavuttamiseksi. Nämä investoinnit kannattavat. EU:n 55-valmiuskehiksen ja REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanon myötä EU **säästää** vuoteen 2030 mennessä **kaasuntuontimenoissa 80 miljardia euroa, öljyntuontimenoissa 12 miljardia euroa ja hiilentuontimenoissa 1,7 miljardia euroa vuodessa.**

Siirtymän aikana nopea irtautuminen Venäjältä tuotavasta energiasta voi kuitenkin johtaa korkeampiin ja epävakaisempiin energian hintoihin. Tarvitaankin kohdennettuja toimenpiteitä, joilla minimoidaan heilahtelut, pidetään hinnat kurissa ja suojellaan (energia)köyhyydestä kärsiviä tai sen uhan alla olevia ihmisiä. Tällaisilla toimilla voidaan varmistaa, että siirtymä on kaikkien kannalta oikeudenmukainen.²⁵ Komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään komission ehdotuksen sosiaalisen ilmastonrahaston perustamisesta, jotta heikossa asemassa olevia kotitalouksia ja pieniä yrityksiä voidaan tukea siirtymävaiheessa.

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uudelleenlaadittu).

²³ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian edistämisen osalta, KOM(2022)222 (18.5.2022).

²⁴ ”Uusiutuvien energialähteiden ydinkehittämisalueella” tarkoitetaan tiettyä joko maalla tai merellä sijaitsevaa paikkaa, jonka jäsenvaltio on nimennyt erityisen soveltuvaksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantolaitosten asentamiseen, lukuun ottamatta biomassaa hyödyntäviä polttolaitoksia.

²⁵ Ks. esimerkiksi ehdotus neuvoston suositukseksi oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen (COM(2021) 801 final).

4.1 Euroopan yhteenliitántä- ja infrastruktuuritarpeet

REPowerEU-suunnitelma **muuttaa energiajärjestelmää merkittävästi energiavirtojen määrien ja suuntien osalta**. Nyt on aika toteuttaa monia pitkään odottaneita hankkeita, joissa keskitytään erityisesti rajatylittäviin yhteyksiin. Näin voidaan rakentaa yhdentyneet energiamarkkinat, jotka turvaavat toimitukset solidaarisuuden hengessä.

Euroopan laajuisten energiaverkkojen (TEN-E) kehys on auttanut luomaan häiriönsietokykyisemmän eurooppalaisen kaasuinfrastruktuurin, joka mahdollistaa monipuolisemmat toimitukset. Kun käynnissä olevat yhteistä etua ja keskinäistä etua koskevat hankkeet on pantu täytäntöön, kaikilla jäsenvaltioilla ja naapurimailla on pääsy vähintään kolmeen kaasulähteeseen tai nesteytetyn maakaasun (LNG:n) maailmanmarkkinoille. Pelkästään vuonna 2022 toimeksi annettujen tai annettavien yhteistä etua koskevien kaasualan hankkeiden kaasunsiirtokapasiteetti on yhteensä 20 miljardia kuutiometriä vuodessa²⁶. Aivan viime aikoina on saatu päätökseen tai käynnistetty useita EU:n osarahoittamia keskeisiä hankkeita, kuten Baltian alueen kannalta erittäin tärkeä Puolan ja Liettuan välinen kaasuyhdysputki (GIPL)²⁷ ja Pohjois-Kreikassa sijaitseva uusi nesteytetyn maakaasun terminaali, joka auttaa Eurooppaa ja Balkania vähentämään riippuvuuttaan Venäjän toimituksista.²⁸

Tässä esitetyt kartat ja hankeluettelot ovat tulosta alueellisten ryhmien analyysistä REPowerEU-suunnitelmaan läheisesti liittyvistä lisätarpeista. Ne täydentävät nykyistä luetteloa yhteistä etua koskevista hankkeista, joista osa, kuten Iberian niemimaan yhdysputket ja saarijäsenvaltioiden yhteydet, on ollut valmisteilla jo vuosia. Näitä hankkeita olisi nyt myös nopeutettava eurooppalaisen infrastruktuurin valmiiksi saattamiseksi. Elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukuihin sisällytettävien kaasuhankeiden olisi perustuttava jäljempänä olevissa kartoissa tällä hetkellä esitettyjen tarpeiden analyysiin.

REPowerEU:n kaasuinfrastruktuurin lisätarpeiden alueellinen arviointi osoittaa, että Venäjän kaasuntuontia vastaava määrä voidaan korvata täysimääräisesti vähentämällä kysyntää, lisäämällä biokaasun/biometaanin ja vedyn tuotantoa unionissa ja kasvattamalla jonkin verran kaasuinfrastruktuuria. Tärkeimmät tarpeet liittyvät kysynnän tyydyttämiseen Keski- ja Itä-Euroopassa²⁹ ja Saksan pohjoisosassa³⁰ sekä eteläisen kaasukäytävän vahvistamiseen. Tämän

²⁶ Pelkästään vuonna 2022 on annettu toimeksi tai annetaan toimeksi kaasualan yhteistä etua koskevat hankkeet, joiden kaasunsiirtokapasiteetti on yhteensä 20 miljardia kuutiometriä vuodessa. Tällaisia hankkeita ovat esimerkiksi Puolan ja Liettuan välinen kaasuyhdysputki (GIPL), Puolan ja Slovakian välinen yhdysputki, Puolan ja Tanskan välinen Baltian kaasuputki sekä Kreikan ja Bulgarian välinen kaasuputki (IGB). Nesteytetyn maakaasun terminaalit Kyproksessa (2 miljardia kuutiometriä/vuosi) ja Kreikan Alexandroupolissa (5 miljardia kuutiometriä vuodessa) on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2023. Lisäksi tulevana vuosina odotetaan saatavan päätökseen useita kaasualan yhteistä etua koskevia hankkeita, joihin sisältyy useita varastointihankkeita Kaakkois-Euroopassa (Kreikka, Romania ja Bulgaria) sekä nesteytetyn maakaasun hanke Gdanskissa Puolassa (vähintään 6 miljardia kuutiometriä vuodessa). Lisäksi tuki eteläisen kaasukäytävän laajentamiselle 20 miljardiin kuutiometriin vuodessa on tärkeässä asemassa kaasunsaannin turvaamisessa Kaakkois-Euroopassa (Kreikka ja Italia alussa) ja Länsi-Balkanilla.

²⁷ Toukokuun 5. päivänä avattu GIPL on merkittävä EU:n hanke, joka on kehitetty Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliitántäsuunnitelman (BEMIP) puitteissa. Tämä 508 kilometrin pituinen kaasuputki liitti Viron, Suomen, Latvian ja Liettuan EU:n kaasumarkkinoille. Hankkeeseen käytetyistä noin 500 miljoonasta eurosta EU:n rahoitusosuus oli noin 300 miljoonaa euroa.

²⁸ Alexandroupolissa sijaitseva nesteytetyn maakaasun käsittelylaitos (kelluva varastointi- ja uudelleenkaasutusyksikkö) on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2023 lopussa, ja sen kapasiteetti on 153 500 kuutiometriä ja potentiaalinen vuotuinen tuotos 5,5 miljardia kuutiometriä; talousarvio on noin 364 miljoonaa euroa, josta 167 miljoonaa euroa vuosien 2014–2020 koheesiopolitiikkaan.

²⁹ Keski- ja Itä-Euroopan toimitusvarmuuden kannalta erittäin tärkeitä ovat kaksi kaasukäytävää: Trans-Balkan-käytävä (Turkki-Bulgaria-Romania) ja vertikaalinen käytävä (Kreikka-Bulgaria-yhdysputki, Romanian ja Bulgarian välinen yhdysputki ja BRUA), jotka helpottavat kaasun toimittamista alueen kolmansista maista.

³⁰ Ks. liitteessä 3 esitetyt suuntaa-antavat hankkeet.

liitteessä 3 kuvatus melko pienen lisäinfrastruktuurin pitäisi ratkaista tulevan vuosikymmenen tarpeet ilman, että se johtaa jumittumiseen fossiilisiin polttoaineisiin ja hukkainvestointeihin, jotka estävät pitkän aikavälin siirtymisen ilmastoneutraaliin talouteen.

Varastointi on keskeisessä asemassa toimitusvarmuuden parantamisessa. Hankkeille, joilla pyritään lisäämään varastointi- ja poistokapasiteettia, olisi annettava asianmukaista, myös taloudellista tukea, jotta voidaan varmistaa parempi valmiustaso ja reagointi kaasun toimitusvarmuuteen liittyviin riskeihin. **Jotta nesteytettyä maakaasua ja putkikaasua voidaan tuoda riittävästi muilta toimittajilta, tarvitaan arviolta 10 miljardin euron investoinnit vuoteen 2030 mennessä** tasoltaan riittävään kaasuinfrastruktuuriin, mukaan luettuna nesteytetyn maakaasun tuontiterminaalit, putkistot vajaakäytössä olevien nesteytetyn maakaasun tuontiterminaalien ja EU:n verkon liittämiseksi yhteen sekä vastakkaisvirtauskapasiteetin turvaamiseksi. Lisäinvestoinnit nesteytetyn maakaasun tuontiterminaalien yhdistämiseksi Pyreneiden niemimaalla ja EU:n verkossa vetyvalmiin infrastruktuurin avulla voivat entisestään monipuolistaa kaasuntoimituksia sisämarkkinoilla ja auttaa hyödyntämään uusiutuvan vedyn pitkän aikavälin potentiaalia. Lisäksi tarvitaan hyvin vähäisiä investointeja, jotta voidaan varmistaa toimitusvarmuus niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat lähes täysin riippuvaisia Venäjältä tulevasta putkiöljystä.

Riippuvuus Venäjän fossiilisista polttoaineista ulottuu myös raakaöljyyn ja öljytuotteisiin. Useimmissa tapauksissa ne voidaan korvata nopeasti ja tehokkaasti maailmanmarkkinoilta, mutta jotkin jäsenvaltiot ovat riippuvaisempia Venäjän putkiöljystä. Toimitusten lopettaminen Druzhba-kaasuputkesta, jolla toimitetaan raakaöljyä Eurooppaan suoraan Keski-Venäjältä, lisää painetta vaihtoehtoihin toimitusreitteihin eli satamiin (esimerkiksi Gdansk, Rostock, Trieste ja Omisalj) ja samoja alueita palveleviin vaihtoehtoihin putkiin, jotka eivät tällä hetkellä ole valmiita käsittelemään tällaisia lisäpaineita.

Tässä yhteydessä tarvitaan hyvin pieniä ja kohdennettuja investointeja öljynsaannin varmistamiseksi. Hankkeet, jotka perustuvat nykyisen infrastruktuurin kapasiteettiin ja laajentavat sitä ja poistavat nykyisiä pullonkauloja (erityisesti Transalpine- ja SPSE-öljyputkessa sekä Adrianmeren kaasuputkessa), ovat keskeisiä, jotta voidaan varmistaa toteuttamiskelpoiset vaihtoehdot jäsenvaltioille, joihin vaikutukset kohdistuvat eniten. Vaihtoehtoisten toimitusreittien perustamiseen on myös liitettävä kohdennettuja investointeja öljytuotteiden jalostamojen muuntamiseen ja parantamiseen, koska Urals-raakaöljyn korvaaminen vaihtoehtoisilla öljyalaaduilla aiheuttaa teknologisia muutoksia. **Öljyn toimitusvarmuuden saavuttamiseen** tarvittavien investointien kokonaismäärän **odotetaan olevan 1,5–2 miljardia euroa.**

Sähköverkkoon tarvitaan vielä 29 miljardin euron lisäinvestoinnit vuoteen 2030 mennessä, jotta se kestäisi sähkön käytön ja tuotannon lisäämisen. Kaikki asiaankuuluvat hankkeet sisältyvät jo viidenteen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon³¹. Yhteistä etua koskevien sähköhankkeiden nopeampi toteuttaminen on ratkaisevan tärkeää yhteenliitetylle järjestelmälle, jossa uusiutuvien energialähteiden osuus kasvaa. Iberian niemimaan nykyiset korkeat sähkön hinnat korostavat rajat ylittävien sähköverkkojen yhteenliittämisen parantamisen merkitystä kustannustehokkaana keinona turvata varmat ja kohtuuhintaiset

³¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/fifth_pci_list_19_november_2021_annex.pdf

sähkötoimitukset. Komissio tukee ja kannustaa edelleen Espanjan ja Ranskan viranomaisia nopeuttamaan kolmen käynnissä olevan yhteistä etua koskevan hankkeen toteuttamista Lounais-Euroopan korkean tason ryhmän kautta. Ryhmän tavoitteena on lisätä Iberian niemimaan ja Ranskan välistä yhteenliitöntäkapasiteettia. EU on jo ryhtynyt toimiin Baltian maiden sähköverkkojen synkronoimiseksi Manner-Euroopan verkon kanssa. Kun hanke on saatu päätökseen viimeistään vuonna 2025, sähkökauppaa tai verkon käyttöä ei voida käyttää alueen energiavarmuuden uhkaamiseen.

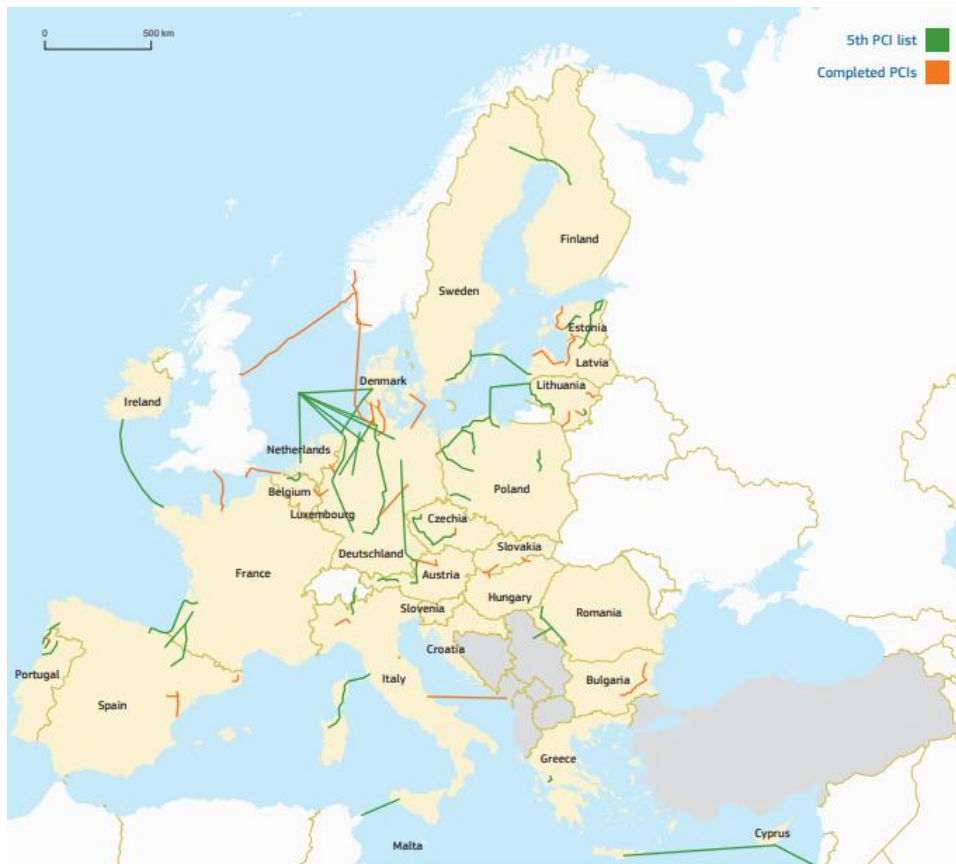
Energian varastoinnilla on merkittävä rooli energiajärjestelmän joustavuuden ja toimitusvarmuuden turvaamisessa, sillä se helpottaa uusiutuvan tuotannon integrointia, tukee verkkoa ja siirtää energiaa siihen ajankohtaan, jolloin sitä eniten tarvitaan. Energian varastointi vähentää viime kädessä kaasuvoimaloiden käyttöä energiajärjestelmässä.

Komissio aikoo myös kannustaa kehittämään nopeasti keskeisiä offshore-verkkoja ja rajat ylittävää vetyinfrastruktuuria.

Euroopan kaasuinfrastruktuurikartta – yhteistä etua koskevat hankkeet ja REPowerEU-välineen kautta yksilöidyt lisähankkeet, mukaan lukien vetykäytävät

Euroopan sähköinfrastruktuurikartta

4.2 Kansalliset uudistukset ja investoinnit

Vaikka useimmat tavoitteet ja päämäärät ovat eurooppalaisia ja edellyttävät vahvaa koordinoitua, monien toimenpiteiden täytäntöönpano on edelleen jäsenvaltioiden vastuulla ja edellyttää **kohdennettuja uudistuksia ja investointeja**.

Elpymis- ja palautumissuunnitelmat ovat osoittautuneet erittäin sopiviksi kiireellisten painopisteiden toteuttamiseen EU:n yhteisessä kehyksessä, joka perustuu jäsenvaltioiden tarpeisiin ja jossa tulossuuntautuneisuus on vahva. Ne tarjoavat jo joukon kunnianhimoisia uudistuksia ja investointeja vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttamiseksi. Niiden välitavoitteet ja tavoitteet pätevät paremmin kuin koskaan.

Komissio kehottaa jäsenvaltioita lisäämään nykyisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiinsa erityisen luvun, joka sisältää uusia toimia energiatoimitusten monipuolistamista ja fossiilisista polttoaineista riippuvuuden vähentämistä koskevien REPowerEU-tavoitteiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltioille annetaan teknistä tukea teknisen tuen välineestä³² tätä tarkoitusta varten. Rajatylittävät investoinnit ovat olennaisen tärkeitä yhteenliittäntöjen vahvistamiseksi ja energian toimitusvarmuuden varmistamiseksi sisämarkkinoilla. Arvioidessaan erityisiä REPowerEU-lukuja komissio ottaa huomioon sen panoksen koko unionin toimitusvarmuuteen. Vuoden 2022 **maakohtaiset suositukset** ohjaavat elpymis- ja palautumissuunnitelmiin lisättäviä uusia lukuja. Komissio antoi yhdessä tämän tiedonannon kanssa kaikille jäsenvaltioille räätälöityjä energiapolitiikkaa koskevia suosituksia REPowerEU-tavoitteiden mukaisesti.

³² [Teknisen tuen väline: vuoden 2022 maakohtaiset tietosivut | Euroopan komissio \(europa.eu\)](#)

Elpymis- ja palautumissuunnitelmissa olisi varmistettava, että elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavat toimenpiteet ja muista kansallisista tai EU:n rahastoista tuetut toimet täydentävät toisiaan. Erityisesti on lisättävä synergiaa koheesiopolitiikan, varsinkin Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+), yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) toisen pilarin ja Verkkojen Eurooppa -välineen sekä elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen välillä. Esimerkiksi kaasun osalta elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuun voidaan sisällyttää yhdessä jäsenvaltiossa sijaitsevia verkkoja, varastointia tai nesteytettyä maakaasua koskevia pitkälle kehitettyjä hankkeita, joilla on eurooppalaista merkitystä. Elpymis- ja palautumissuunnitelmilla voitaisiin myös tukea esimerkiksi energiainfrastruktuurihankkeita, jotka on valittu TEN-E-alueyhmissä niiden yhteisen edun vuoksi, koska ne yhdistävät jäsenvaltioiden energiaverkkoja, yhdistävät Euroopan energiamarkkinoista tällä hetkellä eristyneitä alueita, vahvistavat nykyisiä rajatylittäviä yhteenliitäntöjä, edistävät uusiutuvan energian integrointia sekä vastaavat markkinoiden yhdentymistä, kilpailukykyä ja toimitusvarmuutta koskevia tavoitteita. Tämä mahdollistaa Verkkojen Eurooppa -välineen energiavarojen vapauttamisen sähkö-, offshore-, vety- ja muissa yhteistä etua koskevissa infrastruktuurihankkeissa, jotka edellyttävät rajat ylittävää suunnittelua ja alueellista yhteistyötä, jotta ne voidaan toteuttaa TEN-E-politiikan mukaisesti.

Elpymis- ja palautumissuunnitelmat tarjoavat nopean ja tehokkaan tavan aikaistaa investointeja, joissa keskitytään REPowerEU-tarpeisiin, sekä niihin liittyviä uudistuksia niiden vaikutuksen maksimoimiseksi. Koska sekä REPowerEU-luvulla että koheesiopolitiikan varoilla tuetaan vihreään energiaan siirtymistä, niistä molemmista voidaan tukea energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan tehtäviä investointeja. Näiden politiikkojen välisen synergian lisäämiseksi jäsenvaltioilla on mahdollisuus suunnitella investointejaan koordinoitusti ohjelmakauden elinkaaren aikana ottaen huomioon käytettävissä oleva rahoitus ja täytäntöönpanoaikataulut.

4.3 Rahoitus

Komissio ehdottaa elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen kohdennettua ja nopeaa muuttamista, jotta REPowerEU-investointitarpeet voidaan kattaa lyhyellä aikavälillä. Muutosehdotuksessa esitetään, että päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien huutokaupasta myönnetään pieni määrä lisärahoitusta. Siinä ehdotetaan myös, että jäsenvaltiot saavat enemmän joustovaraa siirtää niille osoitettuja varoja sekä yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) 2021/1060 että YMP:n strategiasuunnitelmia koskevan asetuksen (EU) 2021/2115 nojalla. Näillä avustuksilla täydennetään elpymis- ja palautumistukivälineen jäljellä olevia 225 miljardin euron lainoja, jolloin kokonaismäärä on lähes 300 miljardia euroa. Jos jäsenvaltiot eivät pyydä osaa elpymis- ja palautumistukivälineen jäljellä olevista 225 miljardin euron lainoista, joihin niillä on tällä hetkellä oikeus, 30 päivän kuluessa muutetun elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen voimaantulosta, nämä varat asetetaan ehdotuksen mukaan muiden jäsenvaltioiden käyttöön.

Jäsenvaltioilla on mahdollisuus siirtää enintään 12,5 prosenttia koheesiopolitiikan määrärahoistaan elpymis- ja palautumistukivälineeseen, kun lisätään 7,5 prosentin siirtomahdollisuus REPowerEU-tavoitteisiin todennettavissa olevien tarpeiden perusteella ja edellyttäen, että jäsenvaltiot ovat käyttäneet jo nyt käytettävissä olevan 5 prosentin siirtomahdollisuuden. Tämä uusi siirtomahdollisuus antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden

sisällyttää elpymis- ja palautumissuunnitelmiinsa uusia investointeja ja uudistuksia, joilla edistetään Venäjältä peräisin olevan fossiilisten polttoaineiden tuonnin nopeaa vähentämistä. Tällainen siirtomahdollisuus on perusteltu joidenkin tarvittavien investointien kiireellisyyden ja luonteen vuoksi.

Lisäksi jäsenvaltioilla on mahdollisuus siirtää enintään 12,5 prosenttia Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston määrärahoistaan elpymis- ja palautumistukivälineeseen. Myöntämällä osa yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta elpymis- ja palautumistukivälineestä nopeutetaan asiaankuuluvien hankkeiden täytäntöönpanoa, jotta viljelijät voivat saada tarvittavaa taloudellista tukea synteettisten lannoitteiden käytön vähentämiseksi ja kestäväen biometaanin tai uusiutuvan energian tuotannon lisäämiseksi.

Prosessi, jossa jäsenvaltiot siirtävät vapaaehtoisesti koheesiopolitiikan varoja ja YMP:n varoja elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukuihin, on suunniteltu siten, että varmistetaan nopea hyväksymisprosessi, eikä se saisi viivästyttää strategisten suunnitelmien ja ohjelmien hyväksymistä ja täytäntöönpanoa.

Ennen kaikkea on tärkeää, että jäsenvaltiot osallistuvat laajaan kuulemisprosessiin REPowerEU-lukujen valmistelun aikana, erityisesti paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten ja maatalousalan sidosryhmien kanssa, jotta varmistetaan laaja sitoutuminen, joka on ratkaisevan tärkeää toimenpiteiden onnistuneen täytäntöönpanon kannalta.

Koheesiopolitiikan varoilla, joilla tuetaan voimakkaasti energiaan liittyviä investointeja, täydennetään ja vahvistetaan edelleen REPowerEU-tavoitteita ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita. Nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä koheesiopolitiikalla tuetaan hiilestä irtautumista ja vihreää siirtymää koskevia hankkeita jopa 100 miljardilla eurolla. Nopean maksamisen varmistamiseksi komissio aikoo ehdottaa joustavaa välinettä, jolla autetaan jäsenvaltioita ottamaan käyttöön yksityisiä varoja, ja aikoo hyväksyä vuoden 2022 loppuun mennessä delegoidun säädöksen, jolla nopeutetaan energiatehokkuushankkeiden ja uusiutuvia energialähteitä koskevien hankkeiden suunnittelua ja takaisinmaksua koheesiopolitiikan tavanomaisten korvausjärjestelmien avulla. Komissio aikoo myös yhdessä jäsenvaltioiden kanssa edistää alueellisten ja paikallisten energiavirastojen kehittämistä energiahankkeiden keskitettynä yhteyspisteinä.

Valtiontukisääntöjä sovelletaan täysimääräisesti REPowerEU-lukuihin sisältyviin uudistuksiin ja investointeihin. Kunkin jäsenvaltion vastuulla on varmistaa, että tällaiset toimenpiteet ovat EU:n valtiontukisääntöjen mukaisia ja että niissä noudatetaan sovellettavia valtiontukimenettelyjä. Koska Venäjän fossiilisista polttoaineista riippuvuuden vähentäminen on ennennäkemättömän kiireellistä, komissio tarkastelee keinoja helpottaa REPowerEU-toimenpiteiden valtiontukien valvontaa ja rajoittaa samalla kilpailun vääristymistä. Komissio antaa erityisesti ohjeita siitä, miten toimenpiteet voidaan suunnitella valtiontukisääntöjen ja nopeutettujen päätösten mukaisesti sen jälkeen, kun se on saanut täydelliset tiedot. Komissio avustaa jäsenvaltioita myös sellaisten toimenpiteiden suunnittelussa, jotka voidaan vapauttaa ilmoitusvelvollisuudesta yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla. Lisäksi komissio seuraa jatkuvasti valtiontukien tilapäisiä kriisipuitteita sen varmistamiseksi, että ne soveltuvat siihen, että jäsenvaltiot voivat puuttua nykyisen geopolitiittisen tilanteen vaikutuksiin, myös energia-alalla, ja varmistaa edelleen, että valtiontukipuitteet ovat yleisesti tarkoituksenmukaisia.

Verkkojen Eurooppa -välineestä tuetaan yhteistä etua koskevia hankkeita, joita ei ole toteutettu markkinoilla tai joita ei ole toteutettu muulla tavoin REPowerEU-tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavassa aikataulussa. Komissio **käynnistää yhdessä tämän tiedonannon kanssa uuden Verkkojen Eurooppa -välineen energia-alan ehdotuspyynnön yhteistä etua koskeville hankkeille**, joiden kokonaisbudjetti on noin 800 miljoonaa euroa. Menestyksekkäitä hankkeita valitaan vuoden 2022 jälkipuoliskolla tukemaan kiireellisimpiä infrastruktuurihankkeita, jotka ovat tarpeen REPowerEU-painopisteiden toteuttamiseksi. Komissio käynnistää vuoden 2023 alussa toisen Verkkojen Eurooppa -välineen energia-alan ehdotuspyynnön sellaisten hankkeiden osalta, jotka eivät ehkä ole valmiita tämän vuoden ehdotuspyyntöön.

Jäsenvaltiot voivat harkita **verotustoimenpiteitä, joilla tuetaan REPowerEU-tavoitteita** energiansäästöihin kannustamiseksi ja fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähentämiseksi. Jäsenvaltioita kannustetaan harkitsemaan uusia verotuksellisia toimenpiteitä, kuten sähkö- ja vetyajoneuvojen hankintaa ja käyttöä koskevia alennuksia ja vapautuksia ajoneuvoverosta, energiansäästöön liittyviä verovähennyksiä ja ympäristölle haitallisten tukien asteittaista poistamista. Komission valmisteilla oleva ehdotus **energiaverodirektiivin** tarkistamisesta edistää REPowerEU:n tavoitteiden saavuttamista asettamalla hintasignaaleja fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähentämiseksi ja energian säästämiseksi, ja komissio kehottaa jäsenvaltioita pääsemään nopeasti sopimukseen.

InvestEU-ohjelmalla mobilisoidaan yksityistä rahoitusta jakamalla riskejä toteutuskumppaneiden kanssa. Siten tuetaan monenlaisia investointeja, joilla edistetään REPowerEU:n toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista. Komissio tekee tiivistä yhteistyötä Team Europe -lähestymistavan mukaisesti EIP-ryhmän, muiden InvestEU-ohjelman toteutuskumppaneiden ja EU:n jäsenvaltioiden kanssa vauhdittaakseen uusiutuviin energialähteisiin, energiatehokkuuteen ja sähköverkkoihin myönnettäviä lainananto-, yhdistämis- ja neuvontatuotteita.

Jotta **innovaatiorahasto** voisi kattaa 100 prosenttia asiaankuuluvista kustannuksista tarjouskilpailun yhteydessä, Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi pikaisesti tarkasteltava ehdotettua muutosta päästökauppadirektiiviin innovaatiorahaston osalta, minkä jälkeen komissio hyväksyy nopeasti tarvittavan muutoksen innovaatiorahaston perustamista koskevaan delegoituun säädökseen.

5. Valmiuksien kehittäminen

Euroopan on varauduttava vakaviin toimitushäiriöihin. Tulevana kesänä on vain vähäinen riski siitä, että kaasun kysyntää ei saada tyydytettyä, mutta vaarana on, että ilman lisätoimia tulevina kuukausina varastoja ei saada täytettyä riittävästi ensi talvea varten.

Jotta varastojen täyttö voidaan aloittaa kesän aikana, varastointiasetuksen nopean hyväksymisen lisäksi komissio kehottaa jäsenvaltioita

- **panemaan ennakoivasti täytäntöön energiansäästöä koskevan EU:n tiedonannon.** Lyhyellä aikavälillä säästettyä kaasua voidaan käyttää erityisesti maanalaisten varastojen täyttämiseen ensi talvea varten;

- **saattamaan valmiussuunnitelmansa ajan tasalle** ottaen huomioon komission valmiusarvioinnissa esitetyt suositukset. Päivitetyissä valmiussuunnitelmissa olisi yksilöitävä keskeiset asiakkaat, joilla on tärkeä rooli unionin kriittisissä toimitusketjuissa;
- pyytämään siirtoverkonhaltijoita nopeuttamaan teknisiä toimenpiteitä, joilla voidaan **lisätä vastakkaisvirtauskapasiteettia lännestä itään ensi talveen mennessä**; näihin sisältyy myös kaasun koostumusta koskeva tekninen vaatimus;
- **saattamaan päätökseen naapurimaiden väliset kahdenväliset yhteisvastuujärjestelyt.**

EU:n nykyisessä oikeudellisessa kehyksessä säädetään jo, että äärimmäisessä kriisitilanteessa jäsenvaltiot voivat pyytää naapurijäsenvaltioiltaan **yhteisvastuutoimenpiteitä**. Yhteisvastuutoimenpiteitä on tarkoitus käyttää **viimeisenä keinona** toimitusten varmistamiseksi äärimmäisessä kaasupulassa **kotitalouksille, kaukolämpöjärjestelmille ja tärkeimmille sosiaalipalveluille** kyseisessä maassa.

Komissio antaa **ohjeita suojaamattomien asiakkaiden, erityisesti teollisuuden, priorisointikriteereistä**. Ohjeissa keskitytään yhtäältä sellaisten keskeisten ja ratkaisevan tärkeiden kansallisten ja rajat ylittävien arvoketjujen määrittämiseen, jotka häiriintyessään voisivat vaikuttaa kielteisesti turvallisuuteen, elintarvikkeisiin ja terveyteen Euroopan tasolla ja maailmanlaajuisesti. Siinä olisi myös arvioitava eri alueiden kilpailukykyyn kohdistuvia vaikutuksia. Komissio aikoo myös helpottaa sellaisen koordinoitun **EU:n kysynnänvähennyssuunnitelman** laatimista, johon sisältyy ennalta ehkäiseviä vapaaehtoisia rajoittamistoimenpiteitä ja jonka olisi oltava valmiina otettaviksi käyttöön ennen varsinaisen hätätilanteen syntymistä. Suunnitelmaan sisältyisi vapaaehtoisia markkinapohjaisia toimenpiteitä yritysten kulutuksen vähentämiseksi ja tätä kautta sen takaamiseksi, että toimitukset suojatuille asiakkaille asetetaan etusijalle. Lisäksi komissio tarkastelee jäsenvaltioiden suunnitelmia sähköalan riskeihin varautumiseksi minimoidakseen mahdollisten kaasuhäiriöiden vaikutukset sähköntuotantoon.

Päätelmät

Nyt on aika vähentää Euroopan strategista energiariippuvuutta. REPowerEU nopeuttaa monipuolistamista ja lisää uusiutuvia kaasuja sekä aikaistaa energiansäätöä ja sähköistämistä, ja näin voidaan tuottaa mahdollisimman pian se määrä fossiilisia polttoaineita, joka vastaa niiden nykyistä vuosittaista tuontia Venäjältä. Se toteuttaa tämän koordinoitun suunnittelun avulla yhteisen edun ja vahvan eurooppalaisen solidaarisuuden hengessä.

Euroopan energiariippuvuutta on vähennettävä kiireesti kahdesta syystä: ilmastokriisi, jota Venäjän hyökkäys Ukrainaan kärjistää pahasti, ja EU:n riippuvuus fossiilisista polttoaineista, joita Venäjä käyttää taloudellisena ja poliittisena aseena.

Euroopan energijärjestelmän vihreä muutos vahvistaa talouskasvua, tukee sen teollisuuden johtoasemaa ja saa Euroopan tielle kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä.

Euroopan komissio kehottaa johtajia, jäsenvaltioita, alue- ja paikallisviranomaisia sekä kaikkia kansalaisia ja yrityksiä vähentämään Euroopan energiariippuvuutta Venäjästä panemalla täytäntöön REPowerEU-suunnitelman.